

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
kir. itélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
főlszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

A főváros elégedetlen.

Pécs, 1900. június 20.

Az irányadó fővárosi körök az utóbbi időben mindig feltűnően loyálisak voltak a kormány iránt. Ha az országgyűlési ellenzék renittenskedett, a fővárosi közgyűlés mindjárt segítségére sietett a kormánynak bizalmi szavazatával s az ellenzék kárhóztatásával s egyetlen miniszter sem volt biztos a felől, hogy a főváros nem teszi-e meg Haynau kollégájának, bevásztván őt diszpolgárai sorába.

Hogy azonban ezt a nagy loyaltást nem az őszinte meggyőződés sugallta, azt számos jelenség bizonyítja legujabban, mert valahányszor olyan kormányi intézkedés került szóba, amely a fővárosi potentátok különleges érdekeibe ütközött, a fővárost rögtön ott lehetett látni az elégedetlenség sorainak az élén, kritizálva a kormány eljárását, a mely a veszélybe dönti a hazát.

Igy a mikor az uralkodó fogalomzavar tisztázása érdekében a kormány benyújtotta javaslatát, mely az államvasuti tisztviselőket községi pótdadó alól mentes állami alkalmazottaknak minősíti, a főváros nemesak fölirt ez ellen az országgyűléshez, de köriratban fölhitva az ország összes városait is, hogy hasonló föliratokkal ostromolják meg a törvényhozást. Hogy ebben az akcióban milyen szűkkeblű érdekhajhászás vezérelte a fővárost, azt megmutatta a vidéki városok állásfoglalása, a

melyek dacára annak, hogy legtöbbjük aránylag csak úgy ki volt téve a javaslat folytán a jövedelemcsökkenés veszélyének, mint a főváros, arra az álláspontra helyezkedtek, hogy addig, míg az állami alkalmazottak községi adómentessége törvény, jogos és méltányos, hogy az államvasuti tisztviselők is élvezzék ezt a mentességet. Nem pártolták tehát a főváros föliratát, hanem e helyett azt kérték a kormánytól, hogy szüntesse meg az állami tisztviselők privilégiumát s ezeket más uton kárpótolja.

Jött aztán az u. n. vigéctörvényjavaslat, amely a nagygyárosoknak és nagykereskedőknek el akarja tiltani, hogy a fogyasztó közönséget a vidéki detailkereskedők orra elől ügynökeik által elhalászzák. Erre megint nagy elégedetlenség támadt ama bizonyos fővárosi irányadó körökben s ki is jártak, hogy a képviselőház igazságügyi bizottsága a javaslatához olyan módosítást fogadott el, a mely egyes utmutatásul szolgál a törvény kijátszására, mert benne hagyták ugyan a javaslatban, hogy a nagykereskedő vagy gyáros utazó ügynökeivel nem gyűjtethet megrendeléseket a fogyasztóktól, de a fogyasztók megrendeléseit mégis elfogadhatja, ha azok az ügynökei útján tesznek megrendeléseket. Nos hát ez a módosítás teljesen tönkre fogja tenni a törvény által célzott üdvös eredményt, mert a nagykereskedő és a gyáros mindig azt fogja mondani, hogy ő nem küld a fogyasztók nya-

kára ügynököt, hanem a fogyasztók alkalmatlankodnak az ő ügynökeiknél, akik aztán szivességből eljuttatják a megrendeléseket a gyárosokhoz.

Van azonban a fővárosi elégedetlenségnek még egy hatalmasabb forrása is, a mely az osztalékok bőséges árában uszkáló pénzeszsák érdekeit érzékenyen érinti s ez az órlési forgalom megszüntetése. Általános a fővárosi nagy malmok szegény milliomos részvényesei körében a jajgatás, hogy ők is, de velük együtt Magyarország egész közgazdasága tönkre jut, ha a malmok nem hozhatnak be több vámmentes gabonát Romániából, meg Szerbiából.

Tudják azt nagyon jól, hogy az órlési forgalom az Ausztriával fennálló gazdasági egyezménynek osztrák kívánságra bevett lényeges kiegészítő része, ez azonban dacára annak, hogy az egész kiegyezési mű létesítéseért annak idején lelkesen üdvözölték a kormányt, nem gátolja őket abban, hogy tüzzel-vassal ne agítaljanak az órlési forgalom visszaállításáért.

A napokban tartottak ez ügyben Halmos polgármester elnöklete alatt szaknácskormányt, a melyen a börze szakértői napnál fényesebben bebizonyították, hogy a külföldi buza vámmentes behozatala nélkül majd megszűnik a magyar lisztkivitel a külföldre, a magyar gazda buzája árban esökkenni fog s kénytelenek leszünk azt potom áron elvesztegetni az osztrák piacokon; mert a börzelogika szerint éppen

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Gyermekek az életben.

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája.

A harmadosztályu kocszi egyik fülkéjében egy kicsike alvó gyermek két embernek a helyét foglalja el. A szakasz zsúfolva van. A Pestre bemenő kofák annyi pereputtyot hoztak magukkal, hogy mozogni sem lehet. A sarokban messzebről jött alakok gunnyasztanak, az álmatlanságtól s a hosszú uttól eltörődve.

A gyermek mellett egy összetöpörödött vénasszony szunyókál úgy bebagyulálva, hogy csak az orra hegye látszik ki. Szemben pedig egy durva vonásu, erős növésű leány ül, valami asztalról lekerült süteménytélét majszolva. A leány olyan cselédforma lehet. Nagy vörös kérges kezei szinte kipuffadnak a nem reá szabott ruhaderék szűk ujjából.

A leány mellett egy korosabb, becsületes kinézésű, egyszerű gazdálkodó ember ül, zöldeskék szeméből jóságos melegség sugárzik, a hogy az előtte alvó gyermeket nézi hosszasan résztvevően. Mellette egy kis 5—6 éves, egyszerűen, de azért mégis uriasan öltözött fiucska álldogál a nagypapa térdeinél s okos szemével

ő is sokáig nézi az előtte alvó csöppséget, majd mást gondolva egyszerre az ablaknál terem s gondosan figyeli a tájat, ezer kérdéssel halmozva el az őt derékon átfogó, csendesen pipálgató nagyapát. A kis nyugtalankodót a nagypapa azzal vigasztalja meg, hogy nemsokára Pesten lesznek; s a papa meg a mama várni fogják az állomáson.

Pedig abba még egy jó óra is beletelik, mire oda érnek. Azt a kis gyermeket hagyhatják aludni tovább a kemény ülésen, hiszen olyan édesen alszik szegény, kár volna felzavarni. A leány pedig már cihelődni kezd a vénasszonnyal együtt; magára veszi kopottas rövid felső kabátját, de nyitva hagyja, hogy sárga bluz-betétje kilátszódjék. A mellette ülő alak azonban még meg sem mozdul; úgy látszik, nagyon érdekli őt a gyermek sorsa, mert kérdéseit, a hosszabb szünetek dacára, még egyre intézi az öreg asszonyhoz:

— Hát aztán hova fogja ott tenni az anyja ezt a szegény gyereket? Nem lesz ott annak helye sehol!

— Azt már a jó ég tudja, felelt az öreg asszony, hogy mit csinál vele! . . . Ennek a leánynak a testvérének azt írta levélben, hogy ő nem bánja, ha tömlöcbe vetik is, beledobja a vízbe.

— És az apja sem törődik vele?

— Bánja is az, akár mit csinál vele!

A katona mind egyforma. Kitölti a három évét, aztán — talán már azóta is keresett magának másikat. A lány meg mind egyforma bolond; hallgat a szóra s nem hallgatja meg az okos beszédet még akkor sem, ha már egypárszor tanult a maga káran. De majd megmondom én a törvényt! Itt van a levél, melyben írja az anyja ehhez a leányhoz, hogy a Dunába fogja dobni a gyermeket, ha visszakérül hozzá! Persze ő már nem látta egy éve. Akkor szegényke olyan csunya volt, hogy nem lehetett ránézni; az egész kis teste tele volt sebbel. Magam sem hittem, hogy megmaradjon, bár szorgalmasan kenegtettem vagy három hónapon keresztül. De mégis megmaradt szegényke.

Aztán az öregasszony felköltötte a kis gyermeket, levette róla a szakadozott nagykendőt s az ölébe tette, reá a gyermeket, a kinek az álom még mindig a szemében volt, de azért csendesen viselte magát.

Igazán sajnálatra méltó kis teremés, nem csoda, hogy az egyszerű gazda-embernek megesik a szive rajta. Vézna kis kezeit ökölbe szorítva dörzsöli nagy sötétkek szemét, miket nagy hosszú szempillái még álmosabbá tesznek. A gyerek arca olyan fehér, mintha alabástromból volna, alig van benne valami élet. Szegényes ruhácskája azonban tiszta, látszik, hogy jobb kezekben volt, mint ha az anyjánál lett volna.

az exportáló államoknak van szükségük a vámmentes behozatalra.

Persze ez a képtelen okoskodás alig volna érthető, ha figyelmen kívül hagynók a szaktanácskozmány börzematadorainak fenyegetéseit, hogy, ha vissza nem állítják az őrlési forgalmat, a fővárosi malmok évi 4—5 millió métermázsával redukálni fogják üzemüket s ez ki fog hatni az egész gazdasági életre s bivatkozni is rá, hogy a magyar buza ára a kedvezőtlen terméskilátások dacára is mennyire csökkent már éppen a malmok üzemredukciója folytán. Azzal persze nem törődnek, hogy csak a napokban lettek leleplezve az országgyűlésen azok a börzemanőverek, a melyek ezt az árdepressziót előidézték s a melyekben a malmok urainak keze a főszerepet játszotta.

Furcsa egy szaktanácskozmány is volt az, a hol szakszerű fejtegetése a kérdésnek csak egyetlen egy hangzott el s az is az őrlési forgalom eltörlésének adott igazat, a mikor kimutatta, hogy a magyar liszt kelendősége a külföldön éppen azóta csökkent, amióta más lisztekkel az őrlési forgalom következtében — versenyzett az olcsóságban, mert a külföld a magyar lisztet soha sem kereste az olcsósága miatt, hanem kitűnő minősége miatt s azért a mióta az őrlési forgalom folytán nincs többé biztosíték a minőség kitűnő volta iránt, nem keresi azt olcsósága dacára sem.

Még jobban bizonyítja ennek igaz voltát az idej lisztkivitel eredménye is. Mert az idén, a mióta az őrlési forgalom megszűnt s így a külföld már nagyobb bizalommal vásárol magyar lisztet abban a tudatban, hogy az magyar búzából is van örölte, lisztkivitelünk már 91.078 mázsával haladta meg a múlt év hasonló szakában elért lisztkivitelünket.

Hasztalan fenyegetőzik tehát a főváros a magyar lisztkivitel válságával; a valóságos eredmény mégis az lesz, hogy lisztünk hitelét s így kelendőségét éppen az őrlési forgalom megszüntetése fogja biztosítani a külföldön. Igaz, hogy a külföldi

vámmentes búzával való lelketlen spekulálás meg fog szűnni s a budapesti malmok nem hozhatván be, mint eddig, évenként 500.000 mázsára külföldi vámmentes búzával többet, mint a mennyi lisztet kiszállítottak a külföldre, kénytelenek lesznek kevesebb osztalékkal is beérni: de azért az öt millió mázsára rugó üzemredukció mégis csak üres fenyegetés marad, mert a haszon, ha kevesebb is, mégis csak haszon marad s ezt a börziáner részvényes soha sem szokta megvetni.

Gyűjtések az örökimádás templomára.

Pécs, 1900. június 20.

Erzsébet királyné emlékére Budapesten emelendő Örökimádás templom céljaira történt gyűjtések eredménye a következő:

Pécs város és Barayavármegye területén folyó évi február 14-től befolytak a következő adományok:

- Pécsi takarékpénztár 50 korona.
Vajdics Gyula spirituális gyűjtőivén (Pécs) 14 korona.
Bakócai hívek adománya (Áronffy lelkész gyűjtése) 120 korona.
Szabad-Szent Királyi hívek, Mozsgay Sándor h. plebános utján 14 korona.
Pozsgay József kanonok 6 évre, évenként 10 irattal, 20 korona.
Ujváry Kamilla kisasszony gyűjtőivén és pedig hozzájárultak: Sey László kir. tanácsos 10, a pécsi tanítónők egyesülete 25, Cerván Sándorné urhölgy 10, Kutor Ferenc plebános 2, Hanny Gábor praelatus 10, Dulánszky Mária urhölgy 2, özv. Szmodics Béláné urnő 2, Zánkay Lajosné urhölgy 2, özv. Ujváry Péterné urnő 2, Ujváry Kamilla urhölgy 5 koronával.
Gundy Miklós esp. plebános gyűjtése a sásdi plebániából 11 kor. 28 fill.
Vidák József hetvehelyi plebános hívei után 5 kor. 90 fill.
Magyarly Gyuláné urhölgy gyűjtőivén 16 korona.
Pécsi kölcsönsegélyző egyesület 100 korona.
Majorossy Imréné urhölgy gy. -ivén 23 kor.
Monostori Erreth Anna urhölgy gyűjtőivén 28 korona.
Mendlik Teréz urnő gyűjtőivén 15 korona.
Szikorszka-Zsolnay Julia urhölgy 10 kor.
Krasznay Miklósné urnő 10 korona.

— Milyen kár, hogy megeszik majd a halak!

A pályaudvaron nem várta őket senki. Egy darabig ácsorgott a kis unokájával, hátha mégis megpillantja valahol szeretteit, a fiát. Külsőleg úgy látszott, mintha a körülötte nyüzsgő élet érdekelné, pedig bizony messze jártak az ő gondolatai.

Ilyenek lesznek a gyermekek az életben. Sok nélkülözéssel, fáradtsággal, még több odaadással fölneveli a szülő őket s nincs bennük ha megnőttek semmi köszönet, semmi gyönyörűség. Az Isten tudja, honnan szedik magukat. Sokszor nem út a gyermek sem az apjára, sem az anyjára, mintha valami láthatatlan gonosz kezek oldották volna fel s bocsátották volna világra.

Ime az ő gyermeke is inkább nagyokat nyújtózkodik az ágyában addig, míg ő, az apja, az unokájával örömtől repeső fogadtatásukra várt. Legalább, ha kényesrűségből is, elibük jöhetett volna, hiszen civódásuk óta már valami jó három hónap telt el s azóta nem látta az apa a gyermekét. Hát még sem változott meg a rossz fiú? Most is a régi. Nem becsüli meg magát és nem törődik semmivel. De messze esett az apjától. Hiszen ott-hon nem látott egyebet, mint rendet, tisztaságot, nem hallott egyebet komoly, okos beszédnél és mégis ilyen szerencsétlen ember

Dr. Wurster József kanonok 10 korona.
Dr. Friedl Károlyné urnő gyűjtő-ivén 20 korona.

Dulánszky Adolfné urhölgy gyűjtő-ivén 42 korona.

Összesen 479 korona 18 fill. 1900 február 14-ikéig befolyt összeg 1702 korona 29 fillér. Az örök-imádás templomára tehát összesen és tényleg befolyt 2181 kor. 47 fillér.

A 6 évre fizető rendes tagok névsora:

Mendlik család	4 kor.
Monostori Erreth Anna	10 >
özv. Pintér Józsefné	10 >
Piacsek Gyuláné	4 >
5 Monostori Erreth Mária	4 >
Szautter Gusztávné	2 >
Fekete Mihályné	2 >
Vasváry Györgyné	2 >
Szily Jánosné	2 >
10 Majorossy Imréné	2 >
Vörös Mihály, tanár	2 >
Zsolnay Gyuláné	2 >
Magyarly Gyuláné	2 >
Özv. gróf Schmeidegg Károlyné	2 >
15 Vajdics Gyula lelki igazgató	5 >
Müller Károly theologus	1 >
Bergovec Mihály >	1 >
Hajdinyák Vince >	1 >
Tóth Lajos >	1 >
20 Dubincký László >	1 >
Kapossy Iván >	1 >
Kaufmann András >	1 >
Kirchmayer Felixné	2 >
Sábel Kálmánné	4 >
25 Németh Alajos nyug. körjegyző	2 >
Brunner Mihály	2 >
Szautter Judith	2 >
Özv. Schlapp Károlyné	1 >
Romeisz Józsefné	1 >
30 Pozsgay József	20 >
Udvarnok Elza ezredesné	2 >
Doroszlaj Lajosné	2 >
Özv. Országh Lajosné	2 >
Fischer Terézia	2 >
35 Brunner Teréz	2 >
Simon Ilka	2 >
Pachner Oszkárné	2 >
Özv. Zsolnay Vilmosné	10 >
Mattyasovszky-Zsolnay Teréz	10 >
40 Szikorszka-Zsolnay Julia	10 >
Dr. Wurster József kanonok	10 >
Kopcsányi Károlyné	2 >
Kaffka Károlyné	2 >
Dulánszky Lajosné	2 >
45 Berecký Julia	2 >

lett belőle. Hiszen még segíyezi is az apja a fiút, a mikor csak lehet, küld neki ezt, azt, hogy a háztartás kevesebbe kerüljön, még sincs soha semmijük, mégis csak mindig kérnek. Az ördög győzi őket. Azután meg, ha úgy vesszük, most is három jó hónapig tartotta a nagyapa a gyereket, most a maga költségén viszi vissza, az is belekerült valamibe. S talán még örömet tartotta volna tovább is, ha az apja nem kérte volna vissza a gyereket. Bizony megérdemelt volna az apa legalább annyit a fiától, hogy elébe jöjjön az állomásra.

Ezek mind olyan kicsinyes dolgok, de egy szerető szülének az ilyesmi is nagyon rosszul esnek. Az egyik szüle határozottan megvárja a gyermekétől, hogy ha már kenyeret kereső emberről ember lett belőle, neveltetésének legalább egyharmadát fizesse apránként vissza anyagilag is, vagyis, ha addig ő segítette, azután a fiú segítse valamivel az apát, szóval a szülőt. A másik minden anyagi áldozatáért csak további vonzalmat, meleg ragaszkodást vár viszonzásul a gyermektől s csak azt óhajtja, hogy boldog legyen. S a gyermek az életben bizony olyan ritkán hálálja meg azt a sok jót, a miben a szüle részéltette; mert hiszen egy jó szülének a vonzalmát, áldozatait visszafizetni, bármilyen odaadó, becsületes, jó gyermek legyen is a fiú, nem lehet . . .

A leány valami ételmaradékokat szedett elő a holmijából s a gyermek kezébe adta, mit az mohón majszolni kezdett, majd a kabátja zsebéből egy kis pálinkas-butykost szedett elő és abból itatott meg a gyermekkel egy pár kortyot. A gyermek bár kényszerű arccal, de a pálinkát mégis megitta, — a miben a leány mulatságot talált, sőt még az öreg asszony is mosolygott hozzá.

— Megeszik, megeszik ez szegényke mindent, a mit csak adok neki. Tudja is ő még szegény fiucska, hogy van a világon.

— Fiu? — kérdezte a másik gyermek nagyapja ismét megszólalva. — No akkor kár volna érte! Mert ha eddig megmaradt, már meg fog maradni ezután is. Aztán ha fiú, majd megkeresi a kenyerét, csak föl kell nevelni legalább 8—9 éves koráig. A fiú, az már egészen más dolog, válhatik még belőle tisztességes ember is.

S a kis gyermek érthetetlenül nézegett körül az idegen helyen és élnékülni kezdett. Az a másik gyermek pedig hosszasan nézegette a kis árvát, eleinte tartózkodóan a nagyapja mellé simulva, majd oda ment hozzá simogatni kezdte az arcát, a haját és ártatlanul kérdezi az öreg asszonytól:

— A Dunába fogják lökni? . . .

Aztán szomorúan jegyezte meg az ő kis okos eszével:

Dulánszky Mária	2 kor.
Szmodics Ödönne	2 »
Vadnay Jenőné	2 »
Zavaros Hermin	1 »
50 Dr. Jellachich István	2 »
Dr. Friedl Károly	3 »
Dulánszky Adolfné	20 »
Vlasits Aloyzia	2 »
Németh Alajosné	2 »
55 Anderlik Edéné	2 »
Halmosy Mari	2 »
Lovassy Mihályné	2 »
Anderlik Pistáné	6 »
Dulánszky Lajos	2 »
60 Dulánszky Nandor	2 »
Löffler Emilné	2 »

A rendes tagok részéről az első évre befizetett összeg összesen 212 kor.

Midőn ezen kimutatást az adakozó közönség iránt érzett hála mellett közzéteszük, egyúttal és tisztelettel kérjük a még be nem küldött gyűjtőivek birtokosait, hogy azokat mielőbb beküldeni kegyeskedjenek.

Kelt Pécsen, 1900. évi június hó 20-án.

Dulánszky Adolfné.

az örök-imádás temploma érdekében Baranyavármegye területén alakult vidéki bizottság távollévő alelnökének helyettese.

Hirek.

Pécs, 1900. június 20.

A párna, melynek lába nőtt.

Férjhez akar menni a Julis cselédleány, de vágyát nagyban gátolja az a sajnos körülmény, hogy ládája kelengye tekintetében meglehetősen fogyatékos volt. Már pedig ő nagyon szegyelelt volna magát a Józsija előtt, ha pusztán kézzel költöznék be férje házába. Ez oknál fogva sovár pillantásokat vetett az udvar kerítésére kifüggesztett, ludpelyhekkal dúsan kitömött hófehér párnára és ellenállhatatlan vágy támadott keblében annak birtoka után.

A párnának persze más boldog halandó volt a tulajdonosa. Ez volt az egyik baj, a másik pedig az, hogy Julis becsületesebbnek hitte magát, sem hogy a párnát jogtalan uton hatalmába kerithetné.

Igy gondolkozott a konyhák Juliája, miközben mázsányi sóhajok röppentek bebléből az ég felé.

S azzal a másik kis gyermekkel már jól elől megy az öreg asszony s vele a leány, akinek divatból kiment kalapján, messzire vöröslük a rárakott szalag, meg pipacs.

Az unokájával csendesesen haladó öreg megismeri őket és egyre kíséri a szemével és a gondolataival.

Évenként hány ilyen szerencsétlen gyermek jön a világra, akinek se apja, se anyja úgy szólván! Gomba módra termi a szerelem az efféle aprójóságokat, a kik nem tehetnek arról, hogy születnek. Hogy mi lesz ezekből a gyermekekből az életben, arra még csak gondolni se jó. Vannak esetek bizonyára, hogy egyikből másikkal tisztességes ember válik, de az csak a sors véletlensége. Mert hiszen, ha nem veszi senki oltalmába őket, teljesen magukra vannak utalva a nagyvilágban és bizony okvetlen elpusztulnak, ha csak a szerencse láthatatlan keze meg nem ragadja őket és ki nem veszi az emberiség ama kasztjából, mely csak egy lépésnyire van az állattól.

S az az előlhaladó leány annak a kicsi jószág anyjának a testvére, ma vádolni megy ő is a törvényre s holnap már ő saját magát magát vadolhatja. Az alkalom mindenütt egyformán megszüli a bünt, a kicsi tanyán, az egyszerű falun ép úgy, mint a fővárosban; nem kell azért Budapestre menni . . .

Az öregem valami mély keserűség vett erőt. Csak úgy huzgálja a kis szüntelenül

Másnap ismét kiment az udvarra és a párnát még mindig a helyén látta és csodálcsoadaja, még harmadnap sem érvényesítette senki sem jogát a becses jószágra nézve. Egy gondolat villant át Julis agyán: több mint bizonyos, hogy a párnát valaki itt felejtette, ennél fogva egész nyugodtan, minden lelkiismeret furdalás nélkül elkezelheti. A gondolatot tett követte. Ép az nap jött be a huga, akinek átadta a párnát, hogy vigye haza.

A drága jószág utra kelt, de baj lett a dologból. Az egyik lakó észrevette, hogy egy párnája hiányzik. Rövid töprengés után észbe jutott, hogy az udvaron felejtette, honnan azonban eltűnt. Nosza megindult a nyomozás. Többek között Julisra is irányult a sanda gyanu, a ki erősen verte a mellét az asszonya előtt, hogy ugyan minő személynek képzeli őt a világ, nem szorult ő senki cók-mókjára. A megkárosított azonban másként vélekedett és azt állította, hogy minden cseléd gyanus neki az udvarban, a ki él.

Igy került ma a rendőrkapitány színe elé Juli több pályatársnőjével egyetemben. A mint belépett a szokatlan helyre, megremegett a leány egész valójában, biborpir futotta végig arcukat és reszketett a hangja, a mint felelt a föltett kérdésekre.

Ez volt az ő elárulója s mikor a kapitány jószágos hangon így szólt hozzá:

— Ugy-e lányom, te vetted el a párnát? No ne is tagadd, hisz' nem követtél el valami égbekiáltó bünt; visszaadod és ezzel fölszabadulsz a súlyos következmények alól.

A leány pillanatnyi gondolkodás után halkán, remegve válaszolt:

— Igen, én vettem el.

— És mi készített téged erre lányom?

— Azt hittem, hogy senkié, mert több napon keresztül volt az udvarban. Odaadtam a hugomnak, a ki hazavitte.

— No jól van, ne reszkess, nem lesz semmi bajod, de csak abban az esetben, ha a párnát három nap alatt előteremted. Más-különbben a hatóság emberei felkutatják házatok minden zegét-zugát és a falu megvetése fog érni benneteket.

Zokogott a leány, de nagyon.

Megtörve, megsemmisülve támolgott haza. Az asszonya azzal a kérdéssel fogadta:

— Hát ki lopta el a párnát?

És a leány megsemmisülve felelt:

— Én, de hát ki gondolta volna, hogy

csacsogó unokáját, a kire ráhagyott minden naivságot; titkon azonban valami tolakodó könnyfélélt dörzsölt ki a szeméből, mintegy saját maga előtt restelve önmagát.

Milyen boldog is a gyermekeivel más szegényebb gazdálkodó ember. Téltre elküldi a gyermekeit szolgálni, tisztességes uriházakhoz, hogy tanuljon egy kis ügyességet, egy kis életben való jártasságot — főleg a leány gyermek. S a gyermek, ha tisztességes, jóra való, összeszedi magát, egy kis ruhára válót szerez és még félre is tehet magának jócskán úgy, hogy egész nyáron lehet neki egy pár krajcárja, a miből fedezheti a szükségleteit. Tavasszal aztán eljön érte az apja s elviszi haza, mert szüksége van rá. Hány szegény ember hivatkozik arra, hogy a gyermekei keresik neki a kenyeret. Mert, hisz a saját gyermekei arra valók, hogy segítségére legyenek a kenyérkeresésben. Egy 8—9 éves gyermek már tud mindent, ami csak könnyebb dolog és azonfelül írni, olvasni, számolni is megtanul az iskolában. Kár a gyermeket kitaníttatni, ha olyan rossz gyermek válik belőle, mint az ő fiából. Milyen boldog is volna ő ha a fia itthon maradt volna, asszonyt hozott volna a házhoz; hogy gyarapodnának akkor, együtt az egész család.

—y.

as a kapitány mindent tud. Mindjárt megismerte rajtam, hogy a párnát én vettem el.

Aztán a szörnyen megszorodott, szerelmes Julia csak egyre sóhajtott:

— Hej az a kapitány, az a kapitány!

Napirend 1900. június 21-én.

Naptár: csütörtök, június 21. — Róm. kath.: Alajos. — Prot.: Albán. — Görög-kel. (június 8.) Teodót. — Zsidó: Sivan 24. — Nap két 4 óra 4 perckor; nyugszik 7 óra 56 perckor. — Hold két órával 1 óra 10 perckor; nyugszik délután 1 óra 39 perckor.

Időjárás. A központi meteorológiai intézet jelzése szerint száraz, meleg idő és zivatarok várhatók. Tézene az Erzsébet királyné sétatérén d. u. fél 6-tól fél 7-ig.

— (Személyi hír.) Tormay Károly alispán tegnap este Budapestre utazott, honnan valószínűleg már holnap reggel visszatér.

— (Temetés.) Ma délelőtt tíz órakor temették el Stein Henrik dr. ügyvédet a Kazinczy-utcai lakásából. Az egész Király-utcát megtöltötte már jóval tíz óra előtt a kíváncsi néptömeg, melynek soraiban még mindig élénk részvét mellett tárgyalták az öngyilkos ügyvéd szomorú esetét. Tíz órakor egymásután vonultak fel a gyászházhoz a pécsi izraelita hitközség előjárósága, Cs. Schaprinyer Gusztáv elnökkel élén; a pécsi ügyvédi kamara, Erreth János elnök vezetése alatt és a Chevra Kadisa-egylet küldöttsége, valamint a jó barátok, ismerősök és résztvevők nagy csapata. A temetési szertartást benn a gyászházban Perls Ármin dr. főrabbi végezte, emelkedett szellemű imát mondott a halott felett. Féltenegykor indult a halottas menet a gyászházból a Király-utca és a Széchenyi-téren át a Ferenciek-utcajára s onnan ki az izraelita temetőbe. A négylovas gyászkocsi előtt ment a koszorúkat vivő kocsi, melyen három koszorú volt; egyik az özvegyé, ezzel a felirattal: „Mélyen sújtott, vigasztalhatatlan Gúlikédől”; a másik a rokonoké és a harmadik a pécsi ügyvédi kamaráé. A küldöttségek hosszú sora ment elől; a gyászkocsi után pedig a rokonság egy része gyalog, a többiek kocsiban. Az első kocsiban Stein dr. szülei, a másodikban a fájdalomtól megtört özvegy álltak. És így vonult ki a gyászmenet az izraelita temetőbe, hova egynegyed tizenkét órakor ért ki a gyászmenet. A temető előcsarnokában Perls Ármin dr. főrabbi újra imát mondott a halott fölött, mely ima alatt az elhunyt özvegy szivettépő jajveszékésben tört ki. Szem nem maradt szárazon annak a mély és őszinte fájdalom kitörésének láttára, mely a fiatal özvegyet gyötörte. A sirnál, midőn a koporsót leeresztették, özv. Stein Henrikné elájult, de amint a koporsóra eső földgöngyök rémes dübörgését meghallotta, hirtelen teleszmélve, velőt rázó sikolylyal bontakozott ki rokonai karjaiból s még mielőtt megakadályozhatták volna, belevetette magát a félig behantolt sirba, ahonnan ajultan vette ki a leánya életéért remegő apa, Reif Károly. És örök nyugalomra helyezték a tragikus véget ért, jobb sorsra érdemes embert, aki az élet küzdelmeitől megtörve, maga választotta magának a halált, elhagyva feleségét, gyermekeit, szép pályáját, előkelő társadalmi helyzetét; elhagyva, mert nem bizott a jövőben, mely nehéz megpróbáltatásokkal fenyegette. Most már megnyugszik. Legyen csendes és békés siri álma; megérdemli. Hiszen élete árán szerezte azt meg!

— (A Pécsi Kath. Legényegylet) saját helyiségében június hó 24-én

házalapja javára tekeversenyyel egybekötött kerti ünnepélyt rendez. Belépti-díj tagoknak 60 fill., nem tagoknak 80 fill. Családjegy egy kor. 60 fillér. A zenét Korodi szolgáltatja. Kezdeté d. u. 4 órákor.

— **(A községi iskolák évváró ünnepélye.)** A községi népiskolák évváró ünnepélye rendszeren június 29-én, Péter és Pál apostolok ünnepén szokott megtartatani. Az idén azonban Péter Pál ünnepén a magyar katolicizmus kilencszázéves jubileumát üljük; erre való tekintettel tehát az évváró ünnepélyeket június huszonnyolcadikán (csütörtökön) tartják Pécs város összes községi iskoláiban.

— **(A nyár beköszöntése.)** A mai nappal köszöntött be a hivatalos nyár. Az éjjel a hold utolsó negyede 2 óra 14 perckor volt s ez jelentette a nyár kezdetét. Forrón is tüzött le a nap a derült, felhőtlen égről már a kora délelőtti órákban s hogy itt van a nyár, azt az emberek izzadva konstataáltak. Künn pedig a mezőn érik a kasza alá a kalász és egy hét múlva aratásba állnak a munkások, hogy learassák a nyár gyümölcsét, az életet, a termést, mely hogy bőségesen legyen, minden gazdának az most a leghőbb óhajta!

— **(Házasságok.)** Dercsikei *Huszar* Aladár, marcali kir. járásbíró, Kaposvárott házasságra lépett vizeki *Tallán* Gyula, Somogyvármegye főispánjának leányával, Virginiával. A polgári házasságkötés a vármegye-ház nagytermében, előkelő násznép és a nagy érdeklődő közönség jelenlétében történt meg. Az anyakönyvvezető tisztét ezuttal Maár Gyula alispán töltötte be, ki az ünnepélyes alkalomhoz diszmagyar ruhát öltött. A házasságkötésnél tanúk voltak nádasdy *Sárközy* Aurél, cs. és kir. kamarás, Komáromvármegye főispánja és *Lechner* Sándor, a menyasszony rokona. Ugyancsak Kaposvárott dr. *Ungár* Géza lépett házasságra *Gabsovics* Eszmeraldával, *Gabsovics* Károly vármegyei főjegyző leányával. A polgári házasságkötésnél tanúként *Svastics* József és *Bakonyi* Ferenc szerepeltek. Érdekes, hogy ez a házasságkötés az első Kaposvárott, mely izraelita vallású vőlegény és kath. menyasszony közt kötött. — *Bitter* Antal, paksi tanító házasságra lépett *Geyer* Irénnel, *Geyer* Ádám, paksi kantortanító leányával.

— **(Negyven éves jubileum.)** A pécsi jótékony nőegylet által főtartott ovoda vasárnap délelőtt fél 11 órákor ünnepi helyiségében negyven éves fennállását. Az ünnepélyen az ovoda története olvastatik föl, majd ima, ének és szavaltat következik. A történet megírására az intézet egy volt tanulója kérték föl, ki készséggel vállalkozott e tisztségre. Délután a gyermekek részére majális lesz, melyet zászlós és zenés fölvonulás előz meg. *Szigrist* József, mindnyájunk *Szigrist* bácsija boldogan tekinthet vissza e negyven évre, ő teremtette ezen első ovodát, ő iránta hálás a város közönsége a gyermekekkel való tapintatos bánásmódért. Az ovoda vezetősége az ünnepélyen való minél számosabb megjelenésre kéri a közönséget.

— **(Hangverseny.)** A ciszt. r. pécsi r. kat. főgimnáziumának ifjusága folyó hó 24-én (vasárnap) a »Kath. Kör« dísztermében, a Zsinkó- emlék javára hangversenyt rendez. Műsor: 1. Dal az est-hajnalcsillaghoz

Wagner »Tanhäuser«-jéből. előadja a főgimnáziumi zenekar. 2. Örökkévalóság. Irta Várady Antal, szavalja *Csernics* Jenő. 3. a) Sancta Lucia. Nápolyi népdal; b) Ej haj, kis virág; Német népdal; c) Ha nézlek . . . Svéd népdal; d) Hogy kihajtom . . . Francia népdal; e) Mily boldogság . . . Norvég népdal; f) Elmerülni kedv s örömben . . . Svéd népdal, előadja a főgimnáziumi zenekar. 4. Részlet Verdi »Troubadour«-jából. Hegedűn játszsza *Frank* Rikárd, VII. oszt. t., zongorán kíséri *Antoni* Miklós, VII. o. t. 5. Ouverture Donizettié »Az ezred leánya« c. művéből, előadja a zenekar. 6. A spiritizmus. Vig monolog Gabányitól, szavalja *Szigvárt* János VI. o. tanuló. 7. Pergolese: Tre giorni. Csellon játszsza *Gebhardt* József VI. o. t., cimbalmon kíséri *Papp* Károly 8. Magyar népdalok, énekl az énekkar. 9. Bor- és kardal Erkel »Bánk bán«-jából. Előadja a zenekar. 10. Riadónak harogása . . . Induló Huber Károlytól, előadja az énekkar. Helyárok: az I.—IV. sorig 3 korona, az V.—XIV. sorig 2 kor., állóhely 1 kor., diákjegy 40 fill. Jegyeket előre válthatni Domján I. könyvkereskedésében, a hangverseny napjának délutánján a »Kat. Kör«-ben. Felülfizetéseket a jótékony cél érdekében köszönettel fogad az ifjuság. Az ünnepély kezdeté d. u. 5 órákor.

— **(Nyári mulatság.)** A m. királyi államvasutak kaposvári műhely-munkásai július hó 1-én, (vasárnap) a somogyvári erdőben zártkörű nyári mulatságot rendeznek. Belépti-díj személyenkint 1 korona. Jó zenéről, étellekről, italokról és fedett helyiségről gondoskodva van. Kezdeté délután 3 órákor. Kedvezőtlen idő esetén a következő vasárnap fog megtartatni. A tiszta jövedelem a beteg munkások és azok elárvult családjainak segélyezésére fordítatik.

— **(Megtámadott sóház.)** A dár-dai vasutállomáson levő magyar királyi sóház épületét a minap egy csomó dár-dai suhanc megtámadta. A támadók öten voltak, kik az est homályában közpört zuditottak a sóházra s annak összes ablakait beverték. A csendőrség kinyomozta őket s most a bíróság fog feleltük ítéletet mondani.

— **(Véres mulatság.)** Nagyban mulattak a legények a Beremend-melletti Vöröcsárdában. Ott volt *Hird* Ádám is, a kit azonban két ellenfele *Balázs* Bálint, tapolcai és *Novák* Ferenc, vöröspusztai lakosok rossz szemmél néztek. Bele is kötöttek mihamar s mert a legény nem hagyta magát, kést rántottak és *Hirdet* összeszurkálták. A véres mulatságnak a csendőrség vetett véget s a késelő legényeket feljelentették a bíróságnak.

— **(A vadász kára.)** *Markovits* Pál, drávaszentmártoni lakos, vadászni akart menni a minap. Kétszövű vadászfegyverét és táskáját ki is készítette már a háza folyosójára, mikor valami észbe jutván, vissza kellett mennie a lakásba. Azalatt, míg ő bentjárt, valaki el-emelte a fegyvert és a táskát s amint kijött a folyosóra, már csak hült helyüket találta. A meglöpött vadász feljelentette az esetet a hatóságnál s most folyik a tolvaj után a nyomozás.

— **(Mégölte az apját.)** A szlavoniai *Samac* községben a napokban *Jurits* Joco odaváló legény éjnek idején megölte az apját.

Az apja szekrényében volt kétszázötven koronáról szóló takarékpénztári könyvet ellopta. Az elvetemedett legényt — ki még a gyilkosság éjjelén megszökött a községből, — most körözik: *Jurits* Joco körülbelül huszonkét éves, középtermetű, fekete szemű és hajú, pelyhező fekete bajuszzsal. Csupán horvátul beszél.

— **(Megszökött cipéssinas.)** Ma már ez sem tartozik a ritkaságok közé, mert alig mulik el hét, melyen meg ne szöknék valahonnan egy suszterinas a lábszijas gyönyörök elől. *Krámer* József suszterinas azonban — ki Hercegszöllős községben tanulta a lábtümmvészet nemes foglalkozását, — nem olyan közönséges szökevény volt, mint a többi, mert a nemes csemete, a mellett, hogy a gazdája lábszijasjától megmenekedett, elvitte mesterének negyven koronáját is A fiatal süvölvényt most keresik.

— **(Változások a választó kerületekben.)** A hivatalos lap mai száma közli a képviselőválasztói jog gyakorlásának némely községet, pusztát és telepet érintő rendezéséről szóló 1900. évi XIV. törvényeket. E törvény szerint a többek között beosztattak a Somogyvármegyei Kadarkút községtől *Mike* községhez átcsatolt Gyócsi pusztá a nagyatádi választókerületbe és ugyancsak a Somogyvármegyei Kisasszond községtől *Szomajom* községhez átcsatolt Póstelek pusztá a lengyeltői választókerületbe.

— **(Férj az asszony ellen.)** *Csider* *Németh* Erzsébet, ozorai lakosnő, nemrégiben elvált az urától, a ki részegeskedett. A férj azonban nem hagyott békét az asszonynak s mindig a nyakára járt, hogy térjen vissza hozzá. Legutóbb is este ment az asszony lakására, mikor az vacsorázott s késsel támadt rá és az asszonyt mellen szurta. Szerencsére a szurás nem volt valami veszélyes s most a bőszuálló férjet a bíróság fogja kérdőre vonni.

— **(Utóállítás.)** Ma délelőtt kilenc órákor a katonai rendes utóállító bizottság *Vadnai* Jenő vármegyei másodaljegyző elnökléte alatt utóállítást tartott a *Scholz*-féle sör-csarnokban. Az utóállításon a közöshadsereg részéről *Duráia* őrnagyé s *Scholts* István ezredorvos, a honvédség részéről *Horváth* őrnagy jelentek meg, a járás képviselőjében *Vaniss* Sándor főszolgabíró és *Trixler* Rudolf dr. járásorvos vettek részt az utóállításon. Utóállításra jelentkezett négy apa, kik közül kettőt talált a bizottság keresetképtelennek és negyven ujonc, kik közül kilenc vált be katonának.

— **(Halálosítás.)** *Verhofnik* Györgyné szül. *Bauer* Alojzia tegnap délután fél két órákor negyvenkilenc éves korában elhunyt. Temetése holnap, f. hó 21-én délután öt órákor lesz a *Zidina* környék 5. számú gyászházából a budai külvárosi temetőbe. A gyászmisét június hó 22-én reggeli fél nyolc órákor tartják az *Agoston*-téri templomban. Az elhunytban *Kött* Jenő műkertész anyosát gyászolja.

— **(Pályázat körorvosi állásra.)** Dr. *Ciráky* József, rácpetrei körorvos állásáról való önként lemondása folytán az ezerkétszáz korona évi fizetéssel javadalmazott rácpetrei körorvosi állás megüresedett, melyre most pályázatot hirdet a pécsi járás főszolgabírája, kihez július hó tizedikéig nyújtandók be a pályázati kérvények.

— **(Plébánosi kinevezés.)** *Ujváry Géza* bikali plébános, szabad-szentkirályi plébánossá neveztetett ki.

— **(A világ pénze.)** Az egész földön összesen 25 ezer millió értékű bankjegy és nemes fém van forgalomban. A múlt év végén az összes európai jegybankok bankjegyforgalma 14,992 milliót ért el, az arany-inkasszo 7859 milliót, az ezüst-inkasszo 2585 milliót, a mi összesen 25,436,000,000 franknak felel meg. Amerika fölfedezésétől napjainkig, vagyis négyszáz év alatt a föld gyomrából 50 milliárd értékű aranyat és 60 milliárd értékű ezüstöt bányásztak ki. Ez év február végén a hivatalos francia árfolyamlap 442 részvénytársaságot foglalt magában, melyeknek 90.909,250 cimlete (részvények és kötvények) a napi árfolyamon 42 milliárd értékű tőkét és 203 állami, megyei vagy városi kölcsön 56 millió értékű tőkét képvisel. Hozzávéve még ehhez 26 milliárd értékű francia járadékot, a hivatalosan jegyzett francia értékpapírok tőkeértéke 125 miliárd.

— **(Embervő fiakkeres-ló.)** Párisban, a rue Bergère-ben történt a következő rendkívüli eset: Egy bérkocsialomás előtt ment el a napokban egy tiz éves fiucska, mikor egy fiakkeres-ló vállába harapva hirtelen lerántotta a gyalogjáróról. A földre dobott gyermeket a ló tovább is harapdálta és mikor segítség után való kiáltásaira végre megszabadították, egy nagy darab hus hiányzott fél válláról, a melyet a ló nagy hidegvérrel rácsált fogai között. A fájdalomtól elájult gyermeket a mentőknek kellett szüleihez szállítani.

— **(Tüzet okozó gyermek.)** *Markó Ignác*, kocsolai lakosnak a napokban leégett egy kazal szalmája. Mint a vizsgálat kiderítette, a tüzet a szomszéd *Dombai Gábor* tizenegy éves *Ignác* nevű fia okozta, a ki a kazal mellett gyufát gyujtogatott. A gondatlanságból okozott tűz ügyében folyik a további eljárás.

— **(Kaposvári honvédek Pécssett.)** A 19-ik honvédgyalozrednek Kaposváratt állomásozó zászlóalja — mint már jeleztük — Pécsre érkezik holnap az ezredgyakorlatokra. A honvédek tegnap indultak el Kaposvárról s ez alkalomból a »Kaposvár» című ujság feljajdul, hogy a honvédek a sáttortáborban lesznek elhelyezve s félnek nagyon a pécsi általános uralgó vízhiánytól. Nohát az idén kollégánk aggodalma aaptalan, mert viz van bőven most Pécssett s a kaposvári honvédek, hacsak vizre szomjaznak, azt ihatnak, a mennyi csak kell!

— **(Hamis pénzek.)** Főként hamisított egy forintosok jelentkeznek sűrűn városunkban. Ismételve figyelmeztetjük városunk közönségét arra, hogy jól ügyeljen, ha ezüst pénzt kap, mert könnyen szenvedhet károsodást. De nemcsak a forintosoknál, hanem a koronásoknál is figyelni kell, mert régi 25 krajcárosok is járják, miket koronások gyanánt adnak ki.

— **(Tolvaj az erdőben.)** *Schaumburg Lippe* herceg dárdai uradalmának erdejéből lassankint két öl fát lopkodott el valaki az ottani fakészletből. A lopásra *Danasits Ferenc* éjjeli őr jött rá, kinek feljelentésére

megindították a nyomozást és ki is tűnt, hogy a tolvaj *Bácsvánin Illés*, dárdai lakos volt, kinél a lopott fa egyrészét meg is találták. A tolvajt feljelentették a bíróságnak.

— **(Merész tolvajok.)** *István József* k. kozári szőlőhegyi lakos házából a napokban eddig ismeretlen tettesek bámulatos vakmerőséggel loptak el egy csomó élelmi szert. Akként történt a dolog, hogy a tolvajok kilesve a gazda távollétét, bementek a házba s mintha csak a legbecsületesebb munkát végeznék, kezdtek a feltört éléskamrából pakolni. A szomszédok látták ugyan a munkálkodó tolvajokat, de azok dacára aunak, hogy fényes nappal volt — oly bámulatos nyugalommal végezték munkájukat, hogy a szomszédok azt hitték, miszerint a gazda otthon van s a vakmerőket munkásoknak nézték. A merész tolvajokat most keresik.

— **(Tengerbe dobott éjjeli őr.)** A fiumei punto franco egyik éjjeli őrét hétfőn éjszaka halálos veszedelemben forgott. Két angol matróz, kiket rajtacsipett, midőn bort akartak lopni az államvasutak raktárából, egyszerűen nyakon ragadta a szegény embert és a *Mária Terézia* molóról beröpítette a tengerbe. Az őr segélykiáltásaira a rendőrök és pénzügyőri felvigyázók összefutottak és csónakba szállva a már fuldokló embert kimentették. A két matróz elfutott, de hajnal tájban újból megkisérelték a lopást. A raktáraknál elbujt rendőrök azonban rájuk rontottak és heves küzdelem után beszállították a fogházba. A két rabiátus »tengeri farkas» az Athene

— Igen, John.
— Felépülök?
— Bizonyára.
— Nem kapunk híreket kívülről?
— Nem, semmit.
— Bessieről sem tud semmit?
— Semmit. El vagyunk a külvilágtól zárva.
Elhaligattak mind a ketten.

— John — törte meg a csendet a leány — a lázas képzelet sokszor olyasmiket mondhat velünk, amiket azután legjobb elfelejteni.

— Értem, Jess. Igaza van; elfelejtjük.
— Igen, elfelejtünk mindent — ismételte szomoruán, de erős akarattal Jess.

Mind a ketten tudták, hogy hazug fogadalmat tettek. A közellét csak növelte szerelmüket.

De hát szinpad ez az egész világ, csupa ámitás, tettetés, csupa festék, csalfa szó és hamis mosoly.

tudna. Ez a különbség kettőjük között. Az egyik gyöngyvirág, a másik erős, szívós gyökér.

TIZENHATODIK FEJEZET.

Később.

Napok mulva Pretoriába szállították a szabadcsapatok sebesültjeit, köztük John is, a ki golyót kapott a mellébe. Hűséges, edes, gyöngéd ápolót talált Jessben.

— Jess, szeretlek! — tört ki egy poétikus estén a szenvedély Johnból.

— Elfelejté — felelte ünnepélyesen a leány — hogy Bessie vőlegénye?

A kapitány szégyenkezve rejtette el lángoló arcát.

— Igaz — gondolta magában — már mindennek vége!

Jess háziasszonya is észrevette a nagy lelki rokonságot köztük.

— Ej, ej, — mondta mrs. Neville — nagyon csinosak vagytok így mind a ketten! Csak látta volna őnn a leányt, a mikor a koporsót lehozta! Biztos voltam benne, hogy maga az — de még se volt maga. Azt mondják, a szegény Smith fiu az, a Rustenburgból való öreg Smith fia. Azt mondom magának Niel kapitány: legyen elővigyázó, ha ez a leány nem szerelmes magába, akkor nincs messze tőle. Egy olyan Dick, Tom, vagy Harry miatt egy leány nem török úgy össze. Az olyan öreg asszonytól, mint én, nem veheti rossz néven, hogy

nevű angol gőzös személyzetéhez tartozik, s Indiába volt menendő. Egyhamar azonban nem szállhatnak tengerre, mert a fiemei ügyesség szándékos emberölési és lopási kísérlet miatt emel ellenök vádat.

— (**A Szegény Jakab!**) A múlt héten halt meg Párisban egy hajdan sokat emlegetett uri ember: *Jacques*. Dicsősége ropant rangos volt, husz napig. Ő volt *Boulan-ger* ellenjelöltje a viharos országomlással terhes párisi képviselőválasztás napján, midőn husz napi ádáz korteskedés után *Boulan-ger* győzött, hogy azután ő is kövesse a rakéták sorsát. Abban az időben minden utcasarkon daloltak a szegény Jakabról s embert, illetőleg képviselőjelöltet sikkasztónak, tolvajnak, rablónak, betörőnek és apagyilkosnak pazarabbul még elnem neveztek. Most meghalt stessék, senki sem tagadja, hogy igen derék és tiszteletreméltó uri ember volt ő, — a mi biztató vigasztalásul szolgálhat az ellenjelölteknek képviselőválasztások idején.

— (**A legközelebbi világkiállítás.**) Mérvadó helyeken komolyan foglalkoznak már most egy Berlinben létesítendő világkiállítás tervével. Eziránt már tájékozásért fordultak a nagyobb városok főpolgármestereihez. Kiállítási terület gyanánt a tempelhofi mező egy részét vették kilátásba. A kiállítást 1905-ben vagy 1907-ben fogják megtartani. Egyidejűleg Newyorkból a következő értesítés érkezett: Még az idei párisi világkiállítás elkészülte előtt meg volt már állapítva a legközelebbi amerikai világkiállítás terve. Tul-

akarják szárnyalni a párisi kiállítás csodáit. Ezuttal St. Louis, a nagy serfőző város akarja megmutatni a világnak, hogy mikép kell világkiállítást csinálni. A szövetségtanács legutóbbi ülésén 12 millió dollárt szavazott meg a kiállítás céljaira. St.-Louis eddigelé azzal a kevésbé hizelgő hírrel bírt, hogy az Egyesült Államok legforróbb és legpiszkosabb városainak egyike. A kiállítást az 1903-évre tervezik, tehát meg akarják előzni a németeket.

— (**Nehéz Istennek lenni!**) Ezt a furcsán hangzó kijelentést valamikor II. József császár tette, jelezni akarván, hogy a hány ember van, annyiféle a vágyuk s oly ellentétesek is a vágyak egymással. S hogy mégsem egészen közönséges dolog ez a császári kijelentés, mint a milyennek látszik, azt leginkább igazolja az az eset, mely a napokban történt. Nálunk, Pécsen — ugyanis — egymásután szerzik be a szőlőérdekeltségek a viharágyukat s valóságos csatát folytatnak a felhőkkel. Ez a minden esetre praktikus dolog aztán csakhamar elterjedt a vidéken is s többek között Szilvás község szőlősgazdái is szereztek be *Emmerling-féle* viharágyukat, melyekkel aztán, ha veszedelmesen beborúl az ég, sikerült lövöldözésekkel támadják meg a felhőket. S a szőlősgazdák — mondhatni — eléggé kedélyes képet vágnak a dologhoz, a földmivelők azonban sehogysem szeretik ezt a manipulációt, mit leginkább bizonyít az, hogy a napokban szilvási földmivelők küldöttségileg jártak *Vaniss* Sándor járási főszolgabírónál, kit felkértek, hogy tiltsa be a vihar-

ágyukkal való lövöldözést, mert nekik a földjeikben esőre van szükségük. Nos tehát: a szilvási szőlősgazdáknak *száraz* idő kell, a szilvási földmivelők pedig *esőt* akarnak! — Aztán mondja valaki, hegy nem nehéz Istennek lenni!

— (**Merész csónakázók.**) A keszthelyi gazdasági tanintézet 18 hallgatója két csónakon körülevette a Balatont. Az utat hat nap alatt tették meg. Az utirány volt: Keszthely, Badacsony, Rév-Fülöp, Tihany, Balaton-Füred, Almádi, Kenese, Siófok, Szántód, B.Földvár, Boglár, Fonyód, B.-Berény, Keszthely.

— (**Leégett ház.**) Komáromi István vasasi bányai lakosnak a lakóháza eddig ismeretlen okból kigyuladt a napokban s még mielőtt a házbeliék az oltásra gondoltak volna, leégett. A kár — mely különben biztosítás által megtérül — körülbelül száz korona.

— (**Eltűnt gazdálkodó.**) Koronics Juon, rác-kozári lakos, még e hó tizedikén, tehát körülbelül tíz nappal ezelőtt, elment hazulról és azóta nem tért oda vissza. Miután Koronics, ki már huzamosabb idő óta szenved szembajban, már több ízben foglalkozott az öngyilkosság gondolatával, az eltűnt gazdálkodó családja attól tart, hogy Koronics Juon öngyilkosságot követett el. A család kérelme folytán most a legszélesebb körű nyomozást indították az eltűnt gazdálkodó után.

— (**Regényes házasság.**) Turinban 1887-ben férjhez ment Mantéa álnév alatt *Gina Sobrero* ismert írónő, *Wilcox* Robert havai benszülötthöz. A házasság nagyon regényes körülmények közt jött létre. *Wilcox* Robert több más benszülöttel együtt tanulási célból ment a Sandwich szigetekről Olaszországba, Rómában *Kalakaua* király fiának adta

nyíltan beszélék: de Jess nem mindennapi lány és a mi a bátorságot illeti, mintha tíz lányéből olvasztották volna össze az övét. Ha pedig erre nem ügyel, könnyen zavarba jöhet, a mi nagy dőreség volna: el kellene az ő nővérét vennie. Jess nem olyan leány, a ki időöltésből szerelmeskedik, azután készen van vele. Erről biztosíthatom . . .

Ünnepélyesen lehajtotta a fejét, aztán megfordult, a nélkül, hogy választ várna és eltávozott.

John mást nem tehetett, mint hogy bámult. Az egész dolog annyira magától értetődött és ha valamikor férfit szegyelte magát, úgy az John Niel volt.

Tetőtől talpig becsületes ember volt és az a gondolat a szíven érintette, egy olyas valamit tett, a mely Bessivel való eljegyzése dolgára árnyat vet. Mikor pár perccel előbb Bessienek elmondta, hogy szereti őt, akár milyen igazat mondott, becsstelen dolgot tett. És az volt a legrosszabb a dologban, hogy igaza volt; igen, szerette azt a leányt.

Ez a változás elborította egész valóját, mint valami hömpölygő hullám; mikor a szobában állott, meglátta őt s a hullám kimosta Bessie iránt való vonzalmát.

És milyen új volt ez a szenvedély, a mely minden más érzést elnyomott benne! És érezte, hogy ez a szenvedély uralkodó és állandó lesz nála. Mennyire restelte magát a harag és a szégyen miatt, a mikor a törött széken az egyensúlyt próbálta megtartani és zsebkendőjét sebzett lábára szorította.

Milyen bolond volt! Miért nem várta meg, a mig megtudja, hogy a kettő közül melyikhez vonzódik igazán?

Miért ment el Jess és miért hagyta, hogy ő a nővérénél tegyen kísérletet!

Most azonban egy felől volt tisztában: a Bessivel való eljegyzését nem bonthatta föl; nem is gondolhatott rá.

E pillanatban leoldódott John kötéléke és a seb erősen vérzett, úgy hogy hamarosan orvosért futottak, a ki egy katona-asszonyt rendelt melléje ápolónak.

— Azt hiszem, nemsokára vége lesz mindennek — mondta halk hangon. Forog velem az egész világ.

Jess nem szólt; összeszorította torkát a rettenetes fájdalom. És mégis, úgy tetszett, sohasem érzett olyan boldogságot, mint most. Itt fekszik nehéz betegen az az ember, akit rajongással szeret. És ő ápolja, úgy csüng rajta, mint gyermek az anyján. Még lázálmaiban is az ő nevét susogta egyre, édes, szép szavakat suttogva a szépségéről, jóságáról, nemes lelkéről. Mégis kinozta az a tudat, hogy Bessietől, habár akaratán kívül is, elrabolta vőlegénye szívét. Nem, az ő szívének nem szabad diadal-maskodni. Johnt vissza fogja adni a hugának.

Éjeken keresztül virrasztott álmai fölött. Mellette pihent minden öröme, minden boldogsága, a lelkének nyugalma. Nem sokáig lesz így, de amíg a sors másként nem akarja, a szíve szerelme mellett örködhethet, meglesheti álmait.

Végre egy szép reggelen John már annyira magához tért, hogy eszmélni tudott.

— Sokáig beteg voltam? — kérdezte még fáradt, szürke hangon.

— Igen, John.

— És ön ápolta, ugy-e?

ki magát és e miatt királyi tiszteletben részesítették. Turinban a katonai akadémiát látogatta és itt sem kételkedett senkiségi királyi származása felett. Sobrero Gina kisasszony a katonai akadémia parancsnokának leánya beleszeretett az érdekes férfiuba és nejevé lett. Két Sandwich-szigeti ember, kiknek egyike állításuk szerint Kalakaua király szárnysegéde, másika pedig őrnagyi rangot viselt, szerepelt tanú gyanánt. Wilcox Robert csakhamar Havai-be vitte fiatal feleségét. Itt nagy csalódás várta a szép Ginát. Megtudta, hogy férje ereiben nem királyi vér csergedez, hanem egy szegény asztalos és rabszolganő fia. Kimondhatatlan sok szenvedés és lelki kín után a szerencsétlen nő végre visszatért Olaszországba és válópört indított csalfa férje ellen. Wilcox urat később lázítás miatt halálra, majd kegyelem útján 35 évi kényszermunkára ítélték. A torinói törvényszék nem bontotta föl a házasságot, de a felső törvényszék azon a címen, hogy meglévesztés történt, kimondta a válást.

Művészet, irodalom.

○ A pécsi szintársulat Kézdi-Vásárhelyen. Tiszayék e hó 23-án tartják bucsuelőadásukat Sepszi-Szent-Györgyön, a honnét átrándulnak Kézdi-Vásárhelyre 7—8 előadásra. Sepszi-Szent-Györgyön az első előadások nem a legjobb és legkedvezőbb anyagi eredményel jártak, de az utóbbi előadásokat már jobban pártfogolják a jó sepszi-szent-györgyiek. Kézdi-Vásárhely a nyári vándoruton levő szintársulat utolsó stációja, bucsut vesznek egymástól a szintársulat tagjai és csak szeptemberben fognak ismét találkozni Mohácson.

○ A népvándorlás kora. Tizenkét századot jelentett az a tizenkét saskeselyű, melyeket Romulus látott aznapon, midőn testvérével Rómán madárjósással osztozott. A tizenkét század elszállott és a keselyűk aranyos képe letöredezett a légiók signumairól. A népvándorlás hullamai körülcsapkodják Rómát. De Róma még áll rendületlenül. Hatalma sem csökken. A barbárok, a kik szétörték koronáját, most tőle kérnek koronákat saját fejedelmeiknek. Az idők megváltoztak, de az új korszak jelvénye megint csak Róma hét halma fölött ragyog, azon az izzó, déli égen, melyen egyszer a tizenkét keselyű repült. Ehhez a fényes korhoz egy sötétebb, homályosabb, zavarosabb vezetett, a népvándorlás kora. Ennek a nagy művelődéstörténeti utnak a történetét írta meg Borovszky Samu, az erős ítéletű, finom tollú, ismert történetíró. A kötetet tömördek szöveggel díszíti s nagyszámú szép melléklet (vagy 90 drb); s azonfelül 12 színes, a melyek közül kettő az iszfaháni és az Omár mecsetét mutatja. A többiek az európai történetet illusztrálják. Ez a Nagy Képes Világtörténetnek IV köteté, melylyel a 12 kötetre tervezett nagy műnek második része, a középkor kezdődik. Az első három az ó-kor keleti népeivel, Görögországgal és a rómaiakkal foglalkozik. (Egy köte, ára diszkötésben 8 frt.) Kapható minden hazai könyvkereskedőnél. A kiadóknál (Révai Testvérek Irod. Int. Budapest, VIII., Ütői-út 18.) részleíjlesztésre is.

○ A „Zenélő Magyarország” zongora és hegedű zenemű folyóirat, most jelent meg

XII. füzeté a következő szép zeneműajándékokat közli: I. *Lányi E.* »Devecserbe-Devecserbe« szép magyar dalt. II. *Ivanovici* »Remény« »Hoffnung« polka mazurkát. III. *Tóvis Aladár* »Csolnakos dal« Barcarola szalon darabot. IV. *Starck Henrik* »A látszat csal« kuplét. Ily gazdag tartalommal jelenik meg a »Zenélő Magyarország« minden egyes füzeté. Évenként 24 füzet, minden füzet 10—10 oldal hangjeggyel tartalommal a legjobban megválasztott kiváló sikerű ajándékokból összeállítva jelenik meg. Előfizetési ára egész évre 242 oldal tartalomra 12 korona, félévre 120 oldal tartalomra 6 korona. Negyedévre 3 korona. Előfizethetni a 13-ik füzetrel meginduló III negyedévre a »Zenélő Magyarország« (*Klökner Ede*) zeneműkiadóhivatalában Budapesten, VI. Csengery-utca 62., honnan megismerésre mutatvány füzetet ingyen és bérmentve küldenek.

Törvénykezés.

§ **Meglőtt vadászó.** A múlt év augusztus hó 28-án reggel hat óra tájban *Herner Ferenc* erdőőr *Döry Jenő* vaszari erdejében két felfegyverzett veszedelmes vadászót látott, kiket személyesen is ismert s kik vadászásért már büntetve is voltak. Midőn felismerte őket, fűtült nekik s azok a helyett, hogy megadták volna magukat, fegyvert fogtak az erdőre, mire ez kétszer lőtt. *Tóth József* a legnagyobb valószínűség szerint e két lövés következtében kapott mind két lábán sebesülést, bár az erdőőr határozottan tagadja, hogy meglötte volna. A vadászok pedig egész másként adják elő a dolgot. Azt mondják ugyanis, hogy a nevezett napon ők csakugyan jártak a vaszari erdőben, csak hogy erdei mézet és somfagalyakat szedtek, fegyvert nem vittek magukkal, csak fűrész és balta volt náluk. Mikor ők meglátták az erdőort, futni kezdtek de utánuk lőttek s így kapta *Tóth József* a két sebet, melyet aztán nem gyógykezelt, hanem teljesen elhanyagolta, elannyira, hogy a kórházban is feküdt öt hétig s az egész gyógyulás ideje eltartott hat hónapig körülbelül s ez alapon *Herner Ferenc* ellen szándékos emberölés kísérlete miatt emeltek vádat. A törvényszéki orvos szakvéleménye alapján azonban súlyos testisértés vétségévé zsugorodott össze a vád s minthogy a kir. ügyész a lövés s a hosszas betegség közt okozott összefüggést nem látott, a vádat teljesen eljettette. A sebesült s képviselője ellenben fenntartották. A kir. törvényszék a jogos önvédelmet látta fennforogni s ez alapon a kir. törvényszék teljesen felmentette, a miben a felek megnyugodtak.

§ **Őrült a bíróság előtt.** Ily cím alatt lapunk június 7-i számában megírtuk bőven, hogy *Dvornics Lyubomir* kácsfalui sokac ember az ítélet hirdetésén oly magaviseletet tanúsított, hogy őrültnek nyilvánították s a kir. ügyészség fogházába vitték megfigyelés végett. Tizennégy nap alatt annyira megjavult az állapota, hogy ma kibírdették előtte a kir. kuria ítéletét, mely súlyos testi sértésért három havi fogházzal büntette. E büntetésbe a most leült tizennégy napot is beleszámították. Orvosilag konstatáltatott, hogy *Dvornics* hiszterikus s az emlékezetes napon sok szeszes italt élvezhetett, a mi baját nagyban fokozta.

Tanügy.

Pécs, 1900. június 20.

Kézimunka- és rajz-kiállítás az ágostontéri népiskolában.

Már napok óta láthatók reggelienként ünnepi ruhájukba öltöztetett fiúk és leánykák; délben pedig találkozunk kipirult arccokkal, mellettük boldog meglepéssel és büszkeséggel lépkedő szülőikkel. — A záróvizsgák szezonjában vagyunk.

Az ágostontéri népiskolában a tegnapi nappal kezdődtek meg az osztályvizsgák: megnyitott nemcsak az érdekelt szülők, de az érdeklődő nagyközönség számára is a kézimunka és rajzkiállítás.

Évek hosszú során át megszoktuk már, hogy ezen intézet megállja helyét s így méltó az elismerésre és érdeklődésre, melyet a közönség iránta tanúsít s az idén — ha lehet — az eddiginél is többet nyújtott. Ki belép a terembe, elfelejti, hogy mindezen gyönyörű dolgok elemi népiskolás gyermekek produktumai, kik közül a legnagyobbak s leggyakorlottabbak is alig 12—13 évesek. Ha már belépésünkkel nem kalauzolna a rendszer, igazán nem tudnók, mit tekintünk meg először. Még a legelemibb kézügyességgel is oly csinos dolgokat állítottak elő, hogy azok az I. és II. osztályu csepp leánykák megérdemlik, hogy már ők is komoly leánykák számba véessenek. — Fokozódott ügyességet találunk a III-ik osztályban, hol már a tárgyak sokfélesége is meglep. A IV., V. és VI. osztály előirt osztálymunkáiról, nevezetesen horgolt csipkék, jelzőkendők, hurkolt, varrott, himzett suplikált mintakendőkről, beszövések, foltozásról nem is szólva, az idén is kifogástalanok. Hanem a 3 felsőbb osztály szorgalmi munkáinak óriási száma igazán meglepő. Nem látunk itt sok selymet és bársonyt, mi talán megkapja a szemet s silányabb képet gyönyörű kerettel díszít — ellenkezőleg a legegyszerűbb anyagból oly impozáns tárgyakat találunk, mely a legkényesebb izlésű szobában is bátran foglalhat első helyet s melyet nem a fillérek, hanem az öltések gazdagsága tesz értékesé. Ezt igazán említésre méltónak találjuk, mert általa az osztályvezetők ellene dolgoznak a már amúgy is határokat nem ismerő s épen népünkkel helyén nem való luxusnak. Csakis, ha az itt tapasztalt elvek szerint vezetnek leányaink, éretik el a kézimunka azon célja, hogy általa sok munkával, de csekély összegekkel, ruhárukat gazdagíthatjuk, lakásunkat díszíthetjük oly dolgokkal, mit mások kénytelenek drága pénzen megvásárolni. Ha e szempontból, nevezetesen a hasznosság és célszerűség szempontjából vesszük a dolgot, nem fogjuk hallani az ily absurd megjegyzéseket: »Nem érdemes dolgozni, hisz mindent készen kaphatunk!« — Hogy többet ne említsünk, csak a fehéreműeket hozzuk fel. — Nincs az a géphímzés, mely az itt látott finom hímzésekhez hasonlót tudna nyújtani! S e mellett hol marad a tartósság? Egy-egy darab ilyen díszesebb fehéreműnek előállítására, mely itt talán 4—5 koronába kerül, készen véve 14 koronával kell megfizetnünk.

Egy másik csoport mellett elhaladva a tűfestést találjuk. Oly hű a színezés, az alapról annyira kidomborodnak a minták, hogy

tulzás nélkül mondva kísértetbe esünk minden asztalfutókról, millieukról, törülközőkről stb., mint a kertek virágos ágyairól a pompás virágokat ágról törni s gyönyörű csokorba kötni.

A színes himzések majd szingazdagok, majd csak egy-két színben vannak tartva, a mint azt a minta stílszerűsége megkívánja. Találunk itt magyar stílusú tulipán himzést, kalotaszegi varrottást, ezek mellett rococo-izlésű, perzsa jellegű himzéseket s a most legutóbb divó szecessziót, Ugyan így változik a munka kivitele is. Lánccs és száröltéstől kezdve találunk keresztöltést, laposhimzést, holbeintechnik, gobelin, ó-indiai, stb. öltéseket. Nem lehet ezt mind felsorolni, csupán megtekintését melegen ajánlani.

A rajzkiállítás, ha hozzá való helyiség állt volna rendelkezésre, maga betölthetett volna egy termet. Nemcsak szakembernek, de laikusnak is fáj a szíve, ha helyszüke miatt oly magasságig látja kárpitozva a falakat, hogy a szép minták teljes érvényre jutni nem képesek, — vagy pedig ennek ellenkezőjébe csomókban fekszenek az asztalokon.

Bár a növendékek a beszéd és értelemgyakorlatok útján már az első és második osztályban is rajzolnak, a szakszerű rajzoktatás a III. osztályban veszi kezdetét. Itt találjuk az egyenes törtvonalakból alkotott különféle parquette mintákat, meander szalagokat stb. A IV. osztályban már hajlított vonalak alkotta minták, nevezetesen csillagok, virágok, gyümölcsök stb. képezik az anyagot, de még minden árnyalás nélkül. Mindkét osztály rajzait jellemzi a rajz főkélléke, a tisztaság s az

ily fajta ninták feltétlen követelése, a legpedánsabb szabályszerűség és arányosság.

Az V. és VI. osztály rajzai és vízfestései valóságos művelzetet nyújtanak. Az árnyékolt rajzokból az V-ik osztályban leginkább virágokat és gyümölcsöket, a VI-ikban tájképeket, állatokat, emberi testrészeket találunk. Mindkét osztályban dominál az ornamentális rajz, mi nagyon is szükséges, miután a növendékek legnagyobb része iparos pályára lép s így ebbeli ügyességüknek és gyakorlatnak nagy hasznát veszik! Szólnunk kell még az V-ik osztályban megkezdett s VI-ikban már széles körben gyakorolt vízfestésről. Mindkét osztály vezetői szerencsés gondolattal kerültek ezuttal a szecesszió! A minták mindegyikén oly finomult izlést látunk, oly halvány színezést, hogy a harmónia teljességében érvényesül. S mi több, vegyük figyelembe azt, hogy itt e fokon nincs festéssel való árnyalás, azzal az egy színnel pedig találóan utánozni a természetet, bizony-bizony nehéz dolog!

Azonban úgy is szép, élvezetes képet nyújtanak, azért a kiállítást megegyszer az érdeklődő nagyközönség szíves figyelmébe ajánljuk. A kiállítások reggel 8—12 ig és délután 2—6 ig tekinthetők meg.

Szerkesztői üzenet.

R. levelező N. Váty. Levelezőlapon kifejezett óhajtanak nem felelhetünk meg, 1 szőr mert a levelező-lap nincsen ellátva aláírással, 2-szor pedig, mert oly helyesbítést követel, a mi nem felel meg a valóságnak, miután a helyesbített ki kívánt közleményt úgy kaptuk, amint az lapunkban közölve lett.

TÁVIRAT.

— **A khinai háboru.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Az Esti Ujságnak sürgönyzik Londonból, hogy a Daily Express szenzációs események hírével közli Kínából.

E szerint a khinai császárné megszökött Pekingből; a császárt megölték; az oroszok Pekinget ostromolják; az összes európai követeket lemészárolták.

Hivatalosan jelentik, hogy Li-Hung-Csangot Pekingbe hívták.

Börsből jelentik, hogy az első számú osztrák-magyar cirkáló hajóhadosztály parancsot kapott a Kínába való indulásra. Ez a hadosztály három hajóból áll, hozzá fog még csatlakozni a Zenta hadihajó is, mely már a khinai vizeken van.

A Times írja, hogy Peking déli kapuján a brit lobogó leng.

Londoni jelentés szerint Seymour csapatait a khinaiak körülzárták.

Hír szerint a mandzsu-párt belátta, hogy a hatalmaknak nem állhat ellent s ezért a benszülött hivatalnokok szint változtattak. A kormány elfogadta Tunsztu-sziang tábornokot és Pécili alkirályát átadták a büntető bíróságnak.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
 kiadó.

